

Salomėjos Žeknienės, Jolantos Žvirblienės matematikos vadovėlio 3 klasei

"RIEŠUTAS" serija Šok (rankraštis)

(Kaunas, "Šviesa", 2010m.)

RECENZIJA

Vertinimui pateiktas trijų dalių matematikos vadovėlis 3 klasei "Riešutas". Pirmoje knygoje yra 95 puslapiai, antroje – 87 p. trečioje – 87 p. Vadovėlį papildančių mokymo priemonių nepateikta. Norėtume atkreipti dėmesį, kad pateiktas vertinti rankraštis buvo kai kuriose vietose netinkamai nukopijuotas, tai apsunkino recenzijos rengimą.

Matematikos vadovėlis 3 klasei "Riešutas" atitinka pagrindinius vadovėlio turiniui keliamus reikalavimus. Mokomoji medžiaga dera su pagrindinėmis demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybėmis. Vadovėlio turinys suderintas su Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis.

Vadovėlio medžiaga ugdo sąmoningą mokinį, pilietį, formuoja bendrąsias kompetencijas bei ugdo vaiko matematinį mąstymą, skatina aktyvų ir bendradarbiavimu pagrįstą ugdymo procesą. Pagal vadovėlyje pateiktas temas galima pamokoje organizuoti kūrybišką ugdymo procesą, nes užduotys siejamos su mokinių patirtimi, ugdo įvairias kompetencijas. Pateiktas vertinti vadovėlis pasižymi aiškumu, nuoseklumu. Užduotys pritaikytos diferencijuotam ir individualizuotam ugdymui. Mokymo(si) veikla ugdymo procese siejasi su pažinimo kompetencijos plėtojimu. Pavyzdžiui, rubrika "Tai įdomu". Tikslingai parinktos temos: "Mano kelionė", "Mano augintinis" ir kt., su nuorodomis sužinoti daugiau. "Mėnulio tvarkdarys", "Su vėjeliu" ir kt. ugdo mokėjimo mokyti kompetencijos gebėjimus. Vertingos užduotys vadovėlyje, kurios skirtos diskutuoti klasėje, spręsti problemas ieškant atsakymo kartu su draugu (pvz., "Kodėl susirgo liūtas?", "Ar gali nusipirkti laimę?" ir kt.). Mokinių kognityvinius gebėjimus ugdo "Riešutuko klubas". Vadovėlyje tinkamai parinktos iliustracijos (tai galim spręsti iš rankraštyje pateiktų eskizų), mokoma naudotis grafikais, diagramomis, lentelėmis. Vadovėlio teksto kalba glausta, aiški.

Tačiau pateiktame rankraštyje pasitaiko gramatinių, stiliaus bei metodinių klaidų. Pvz., antroje knygoje, p. 50 pavadinime yra gramatinė klaida. P. 31 "Riešutuko klube" praleistas prielinksnis "po", trečios knygos p. 21 šeštos užduoties sąlygoje - prielinksnis "per". Pirmoje knygoje p. 17 septintoje užduotyje suformuluotas netikslus klausimas. Manome, kad p. 29 pateikta užduotis iškirpti apskritimą trečios klasės mokiniui yra per sudėtinga. Antroje knygoje p. 7 aštuntoje užduotyje pateiktas neaiškus klausimas (reikėtų nurodyti kiek iš viso). Trečioje knygoje rubrikoje "Riešutuko klube" nepilnas rebuso žodis. P. 39 - neaiški užduotis: "Kuris skaičius nesidalija iš 3 be liekanos?". Pateiktuose skaičiuose du skaičiai dalijasi iš 3 su liekana, visi kiti - be liekanos. P. 54 pirmos užduoties klausimas neatitinka sąlygos.

Kopija tikra: Ekspertinio vertinimo skyriaus metodiniuke
Natalija R. K. 2010.10.10

Pateiktame rankraštyje pasitaiko netikslumų ir klaidų atsakymuose. Pavyzdžiui, rubrikoje "Pasitikrinkite" pateikti neteisingi atsakymai: pirmoje knygoje, p. 33 septintos užduoties, p. 61 devintos užduoties; antroje knygoje, p. 55 devintoje užduotyje du visiškai vienodi reiškiniai; trečioje knygoje, p. 15 devintos užduoties, p. 41 šeštos užduoties ir pan.

Vadovėlio rankraštyje yra kai kurių metodinių klaidų, aiškinant triženklių skaičių atimtį (antra knyga p. 68). Pirma, nerekomenduotume tokio smulkaus aiškinimo, tai turėtų padaryti mokytojas. Antra, atliekant veiksmus su dešimtimis, gaunamos dešimtys, su šimtais - šimtai ir tt. Gautą rezultatą žymėti sutrumpintai (V, D, Š...). Kas, beje, daroma mokant veiksmų kitose temose. Panašūs netikslumai trečioje knygoje. P. 22 pateiktas labai sudėtingas aiškinimas. P. 43 - dalijant dešimtis, gaunamos dešimtys (pažymėti). Antroje knygoje p. 6 būtų aiškiau, jei taisyklių lentelėje būtų veiksmas $10 \times 100 = 1\,000$. P. 81 kartojime nėra nieko apie skersmenį ir pan. Taip pat vadovėlyje nepateikta užduočių su skaičių eile.

Išvada: pateiktas vertinti vadovėlis atitinka Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo (Žin., 2009 Nr. 61-2450) 5 punkte nurodytus reikalavimus. Jis tinka mokyti(is) matematikos 3 klasėje. Tačiau siūlytumėme autoriams ateityje vadovėlyje nepalikti netikslumų ir metodinių klaidų, nes tai apsunkina mokinių ir mokytojų darbą pamokoje.

Recenzento vardas ir pavardė: Lina Račinskienė

Parašas:

2010 01 20

*Kopija tikra: Ekspertinio vertinimo skyriaus metodiniuke
Natalija Sitkevičiūtė 2010*